

Czy szkolenia e-learningowe wyprą całkowicie nauczanie stacjonarne?

Olga Łodyga

1. Specyfika nauczania e-learningowego

E-learning od kilku lat stał się bardzo popularny. W tym czasie zyskał zarówno zwolenników, jak i przeciwników. Na wstępie należy określić, czym w zasadzie jest e-learning. Czy udostępnienie e-booka w sieci to e-learning? A może potrzeba czegoś więcej? Otóż e-learning analogicznie jak edukacja tradycyjna, to proces, czyli ciąg działań, które mają prowadzić do osiągnięcia celu edukacyjnego.

E-learning można określić jako nauczanie z wykorzystaniem różnych narzędzi ICT. Definicja jest bardzo szeroka i obejmuje różnorodne działania dydaktyczne (np. pracę na platformie, wykłady online, dyskusje i pracę grupową online) prowadzone z użyciem różnych technologii i urządzeń (szkolenia w Internecie, firmowym intranecie, na CD-romach, urządzeniach przenośnych itp.).

Jakie czynniki wpływają na specyfikę e-learningu:

- likwidacja barier geograficznych związanych z dostępem (dojazdem) do miejsca kształcenia (szkoły, uczelni, firmy szkoleniowej),
- możliwość wyboru czasu poświęconego na naukę,
- możliwość pogodzenia nauki zdalnej z inną działalnością (praca, drugi kierunek studiów, rodzicielstwo),
- ułatwiony dostęp do edukacji dla osób z problemami zdrowotnymi,
- niematerialny charakter wirtualnej szkoły, w efekcie słuchaczom może brakować bezpośrednich kontaktów ze szkołą i z innymi ludźmi,
- rozwijanie samokształcenia i samodzielności, poprzez łatwiejszy dostęp do treści edukacyjnych,

- rozwijanie systematyczności w działaniu, gdyż nauka online wymaga samodyscypliny i silnej motywacji,
- problemy z motywowaniem osób, które posiadają niską motywację wewnętrzną,
- dostosowanie oferty edukacyjnej do oczekiwań i możliwości poszczególnych odbiorców – personalizacja kształcenia,
- różnorodność kontaktów w grupach kształconych przez Internet (różny wiek uczestników, miejsce zamieszkania, pochodzenie społeczne, miejsce pracy itp.),
- tworzenie nowych grup społecznych, które funkcjonują w przestrzeni wirtualnej.

2. Zalety edukacji stacjonarnej

Edukację stacjonarną znamy wszyscy, przeszliśmy jej różne etapy. Edukację szkolną, akademicką, szkolenia, warsztaty, konferencje, sympozja. Edukacja stacjonarna posiada również zalety, o których warto pamiętać. Do najważniejszych zaliczamy: możliwość bezpośrednich kontaktów z trenerem oraz innymi uczestnikami szkoleń, brak anonimowości, motywowanie uczestników szkoleń poprzez uczestnictwo w grupie. Jako istoty społeczne potrzebujemy kontaktów z innymi, a to zapewnia edukacja stacjonarna.

3. Przykłady zastosowania e-learningu

E-learning (e-edukacja, e-nauczanie) nie stanowi jednej, konkretnej formy kształcenia. To metoda bardzo zróżnicowana, w zależności od celów nauczania, grupy odbiorców oraz stosowanych narzędzi i form kształcenia. Warto pamiętać, że następuje ciągły rozwój e-learningu oraz ewolucja stosowanych metod kształcenia online.

Biorąc pod uwagę sposób udostępniania treści edukacyjnych wyróżniamy: e-learning platformowy i bezplatformowy. W pierwszym przykładzie cały proces kształcenia realizowany jest na platformie: wykłady, ćwiczenia, dyskusje na forum, kontakty poprzez pocztę wewnętrzną, konsultacje w formie telekonferencji. Najpopularniejszą platformą niekomercyjną (bezpłatną) jest Moodle. Jest również wiele innych platform bezpłatnych oraz komercyjnych, więc można wybrać najlepszą, dostosowaną do swoich szkoleń platformę. Natomiast e-learning bezplatformowy realizowany jest z wykorzystaniem niezależnych narzędzi internetowych: materiały szkoleniowe udostępniamy na stronie internetowej lub przesyłamy za pośrednictwem poczty elektronicznej (ewentualnie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

przekazujemy na płycie CVD, pendrive), kontakty z trenerami oraz wśród uczestników kursu odbywają się za pośrednictwem e-mail, komunikatory, Skype.

Mobile learning – to nauczanie na odległość z wykorzystaniem takich narzędzi jak telefony komórkowe, palmtopy, smartfony, tablety (oczywiście możemy korzystać również z laptopów). Mobile learning zyskuje popularność wraz z rozwojem urządzeń mobilnych oraz rozwojem (i obniżaniem kosztów) mobilnego Internetu.

Blended learning (kształcenie hybrydowe, kształcenie mieszane) – jest metoda połączenia e-learningu z edukacją tradycyjną charakteryzuje się połączeniem zalet kształcenia elektronicznego oraz tradycyjnego.

4. Wybór: e-learning czy nauczanie stacjonarne

Szkolenia e-learningowe czy nauczanie stacjonarne? W przypadku takiej alternatywy każdy musi wybrać preferowany model edukacji. Wybór wynika z wielu czynników: rodzaju treści, specyfiki grupy docelowej, czasu trwania szkolenia. Szkolenia biblioteczne dla studentów, czy kursy bhp dla pracowników z powodzeniem realizowane są w formie e-learningu. Z drugiej strony proszę sobie wyobrazić internetowe kształcenie lekarzy, fryzjerów, kucharzy czy mechaników samochodowych.

Dlatego nie musimy traktować tego jako alternatywy. Można połączyć e-learning i nauczanie stacjonarne, wówczas otrzymamy blended learning. W ten sposób można przygotować szkolenie blended learning wybierając te elementy (tak jak klocki z układanki) z obu metod, które będą w naszym szkoleniu najlepsze. Dzięki temu nasze szkolenia będą zawierać zalety e-learningu i edukacji stacjonarnej, a jednocześnie wyeliminujemy wady tych metod.

Obecnie na rynku edukacyjnym i rynku pracy mamy przedstawicieli wielu pokoleń, więc specyfika edukacji powinna być dostosowana do zróżnicowanej grupy odbiorców. Może kiedyś w przyszłości pojawi się pokolenie, które będzie funkcjonowało cały czas w rzeczywistości wirtualnej? Wówczas nauczanie stacjonarne odejdzie do lamusa i e-learning zwycięży.

Rejestr Usług Rozwojowych
Inwestycjawkadry.pl

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Obecnie jednak czujemy się związani ze światem rzeczywistym. Potwierdzeniem tego być to, że konferencje naukowe dotyczące e-learningu organizowane przez polskie uczelnie odbywają się w większości w formie stacjonarnej (są również konferencje internetowe).

Z pewnością nie wynika to z braku umiejętności uczestników konferencji lub ich niechęci do e-learningu. Nasuwa się wniosek, że pasjonaci e-learningu czują potrzebę spotkań również w świecie rzeczywistym.

O autorze

Olga Łodyga jest absolwentką [Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie](#) oraz [Uniwersytetu Warszawskiego](#). Ukończyła również studia podyplomowe „Narzędzia i techniki wirtualnej edukacji” na [Politechnice Warszawskiej](#). Od 2007 roku jest członkiem [Stowarzyszenia E-learningu Akademickiego](#). Od 1994 roku zajmuje się gamifikacją, natomiast od 2004 roku e-learningiem jako kierownik projektów, autor contentu, dydaktyk medialny, e-nauczyciel, ekspert, autor publikacji naukowych oraz dydaktycznych.

Rejestr Usług Rozwojowych
Inwestycjawkadry.pl

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego